

سوالات درس : علوم و فنون ۱	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان دزفول	ساعت امتحان:	مهر آموزشگاه
پایه : دهم	دبیرستان حجاب دوره دوم متوسطه	مورخ : ۱۴۰۱ / /	
رشته: انسانی	سال تحصیلی ۱۴۰۱ - ۱۴۰۰	مدت امتحان : ۷۵ دقیقه	
نام و نام خانوادگی دانش آموز:	شماره کارت:		

ردیف	سوالات	بارم
تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)		
۱	جمله‌های زیر را با واژه مناسب کامل کنید الف) هر چیزی که ذهن ما را به پویایی در آورد است. ب) سبک دوره سلجوقی را باید سبک نامید زیرا ویژگی‌های سبک در آن دیده می‌شود. پ) از بزرگترین شاعران ادب فارسی که شعر حماسی را به اوج رساند.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۲	هر یک از ویژگی‌های زیر مربوط به کدام یک از نثرهای رایج در زبان فارسی است. الف) به کارگیری آرایه‌های ادبی فراوان و امثال و اشعار گوناگون ب) به موضوع‌های حماسی ملی و تاریخی می‌پردازد پ) به کارگیری سجع و جمله‌های کوتاه	۰/۷۵ ب نثر نثر نثر
۳	نوع ادبی هر یک از متن‌های زیر را بنویسید. الف) هنر چشمه زاینده است و دولت پاینده و اگر هنرمند از دولت بیفتد غم نباشد. ب) یاد باد آنکه زما وقت سفر یاد نکرد به وداعی دل غم دیده ما شاد نکرد پ) که گفتت برو دست رستم ببند نبندد مرا دست چرخ بلند	۰/۷۵
۴	به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه دهید الف) در سبک خراسانی، کدام قالب بیشتر مورد توجه شاعران بود. ب) کتاب «تفسیر طبری» را چه کسانی به زبان فارسی ترجمه کردند. پ) نخستین نمونه نثر فارسی، چه نام دارد.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۵	پس از خواندن متن زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید «به زبان دیگر مگو و به دل دیگر مدار تا گندم نمای جو فروش نباشی و اثر غم و شادی پیش مردمان بر خود پیدا مکن و نومییدی را در امید بسته دان و امید را در نومییدی» الف) دو ویژگی ادبی بنویسید ب) یک ویژگی فکری بنویسید	۰/۵ ۰/۵
موسیقی شعر (۶ نمره)		
۶	صامت‌ها و مصوت‌های واژه «دانشگاه» را بنویسید	۰/۵
۷	ترکیب زیر را یک بار بدون حذف همزه و یک بار با حذف همزه تقطیع هجایی کنید. کار آزموده	۱
۸	با توجه به بیت زیر جدول را کامل کنید نشود فاش کسی آنچه میان من و توست تا اشارات نظر نامه‌رسان من و توست	۱ ردیف واژه های قافیه حروف اصلی قافیه قاعده
۹	در مصرع «شبی یاد دارم که چشمم نخفت» چند هجای کشیده وجود دارد نشان دهید.	۰/۵
۱۰	کدام بین ذوقافیتین است واژه‌های قافیه را مشخص کنید. الف) گلاب است گویی به جویش روان همی شاد گردد ز بویش روان ب) در دل عطش عشق خدایی ماراست دیوانه و صلیب و جدایی ما راست	۰/۵
۱۱	در کدام بیت ردیف به کار نرفته است. توضیح دهید الف) به دل پر ز کین شد به رخ پر ز چین فرسته فرستاد زی شاه‌چین	۰/۵

مهر آموزشگاه	سوالات درس : علوم و فنون ۱	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان دزفول	ساعت امتحان:
	پایه : دهم	دبیرستان حجاب دوره دوم متوسطه	مورخ : / / ۱۴۰۱
	رشته: انسانی	سال تحصیلی ۱۴۰۱ - ۱۴۰۰	مدت امتحان : ۷۵ دقیقه
	نام و نام خانوادگی دانش آموز:	شماره کارت:	

	(ب) ما آزموده‌ایم در این شهر بخت خویش را بیرون کشید باید از این ورطه رخت خویش را	
۰/۵	۱۲ بیت زیر را درست بخوانید و بعد با خط عروضی بنویسید. برسر آثم که گر زدست برآید دست به کاری زخم که غصه برآید	
۱/۵	۱۳ بیت زیر را تقطیع هجایی کنید و علامت‌های هجایی آنرا بنویسید. کی رفته‌ای ز دل که تمنّا کنم تو را کی بوده‌ای نهفته که پیدا کنم تو را	
زیبایی شناسی (۶)		
۰/۷۵	۱۴ در بیت زیر کدام (صامت) بیش از هر واج دیگری تکرار شده و این تکرار سبب ایجاد چه آرایه‌ای شده است. سر ارادت ما و آستان حضرت دوست که هر چه بر سر ما می‌رود، ارادت اوست	
۰/۵ ۰/۷۵	۱۵ با توجه به بیت‌ها به پرسش‌ها پاسخ دهید: بیت اول - جفا پل بُود، بر عاشق شکستی وفا گل بُود، بر دشمن فشانندی بیت دوم - زبانش توان ستایش نداشت روانش گمان نیایش نداشت الف) کدام یک از بیت‌ها دارای آرایه «موازنه» و کدام یک دارای آرایه «ترصیع» است. ب) ارزش موسیقایی کدام بیشتر است؟ چرا؟	
۱/۵	۱۶ دو بیت زیر از لحاظ کاربرد آرایه‌های «جناس ناهمسان» و «جناس همسان» و «واژه آرایی» بررسی کنید: الف) منگر که شه و میری، بنگر که همی میری در زیر یک توده رو «کم تر گوا» برخوان ب) خورشید و گلت خوانم هم ترک ادب باشد چرخ مه و خورشیدی، باغ و گل و نسرینی	
۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	۱۷ در نوشته زیر سجع را بیابید و نوع آن را بنویسید، ارزش موسیقایی کدام بیشتر است؟ الف) باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده ب) جان در حمایت یک دم است و دنیا وجودی میان دو عدم	
۰/۵	۱۸ کدامیک از جناس‌های زیر هم ریشگی ندارند. الف) منظر - نظر ب) تعالی - متعالی پ) خالق - خلق ت) تعلیل - معلوم	
۰/۵	۱۹ در کدامیک از نمونه‌های زیر واج آرایی محسوس‌تر است چرا؟ الف) با توام ای شور // ای دلشوره شیرین // با توام // ای شادی غمگین ب) خواب نوشین بامداد رحیل باز دارد پیاده راز سبیل	
نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)		
۰/۷۵	۲۰ برای خواندن سروده زیر کدام لحن مناسب است چرا؟ غنچه گفت: زندگی لب زخنده بستن است // گوشه‌ای درون خود نشستن است // گل گفت: زندگی شکفتن است // با زبان سبز راز گفتن است.	
۱	۲۱ با توجه به قلمرو فکری، پیام هر یک از متن‌های زیر را بنویسید الف) کنون زمانه دگر گشت و من دگر گشتم عصا بیار که وقت عصا و ابنان است ب) دخل آب روان است و عیش آسیاب گردان، یعنی خرج فراوان مسلم کسی را باشد که دخل معین داشته باشد.	
	۲۲ سروده‌های زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید به سهراب بر تیر باران گرفت چپ و راست جنگ سواران گرفت نگه کرد سهراب و آمدش ننگ بر آشفته و تیز اندر آمد به جنگ چو سهراب را دید گرد آفرید که برسان آتش همی بردمید سر تیر را سوی سهراب کرد عنان و سنان را پر از تاب کرد بر آشفته سهراب و شد چون پلنگ چو بدخواه او چاره گر بُد به جنگ بز بر کمر بند گرد آفرید زره بر برش یک به یک بر درید	

مهر آموزشگاه	ساعت امتحان:	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان دزفول	سوالات درس : علوم و فنون ۱
	مورخ : ۱۴۰۱ / /	دبیرستان حجاب دوره دوم متوسطه	پایه : دهم
	مدت امتحان : ۷۵ دقیقه	سال تحصیلی ۱۴۰۱ - ۱۴۰۰	رشته: انسانی
	شماره کارت:	نام و نام خانوادگی دانش آموز:	

۰/۵	الف) نوع ادبی این سروده را بنویسید. ب) در بیت چهارم «سر نیزه را سوی» ردیف و قافیه را مشخص کنید. پ) یک ویژگی ادبی در این سروده نشان دهید. ت) در بیت پنجم «برآشفتم سهراب» علت برآشفتم سهراب چه بود.	
۰/۵		
۰/۵		
۰/۷۵		
۲۰	جمع نمرات	خدا یاورتان باد / طراح: قربانی

مهر آموزشگاه	سوالات درس : علوم و فنون ۱	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان دزفول	ساعت امتحان:
	پایه : دهم	دبیرستان حجاب دوره دوم متوسطه	مورخ : ۱۴۰۱ / /
	رشته: انسانی	سال تحصیلی ۱۴۰۱ - ۱۴۰۰	مدت امتحان : ۷۵ دقیقه
	نام و نام خانوادگی دانش آموز:	شماره کارت:	

ردیف	پاسخ سوالات	بارم
تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)		
۱	الف) متن (ب) بینابین - خراسانی (پ) فردوسی	۰/۷۵
۲	الف) فنی (ب) ساده (پ) موزون	۰/۷۵
۳	الف) تعلیمی (ب) غنایی (پ) حماسی	۰/۷۵
۴	الف) قصیده (ب) عده ای دانشمندان (پ) کلیله و دمنه	۰/۷۵
۵	الف) قلمرو ادبی - کنایه - گندم نمای جو فروش تضا - غم و شادی نومیدی و امید واژه آرایه - امید - نومیدی تناسب - زبان - دل	۱
موسیقی شعر (۶ نمره)		
۶	دان - ش - گاه ۳ مصوت ۵ صامت م م م	۰/۵
۷	ک ا ر آ ز م و د U _ U _ U _ _ _ U _ _	۱
۸	ردیف من و توست واژه های قافیه میان - نامه رسان - الحاقی ندارد حروف اصلی قافیه ان قاعده ۲	۱
۹	یاد نخفت	۰/۵
۱۰	الف) روان روان جویش بویش	۰/۵
۱۱	الف) چین (اخم) چین (کشور چین) ب) ما آزموده ایم در این شهر بخت خویش را بیرون کشید باید از این ورطه رخت خویش را	۰/۵
۱۲	بَر سَرِ آ نَم کِ گَر زِ دَس ت بَ ر ا ی د	۰/۵
۱۳	(_ U _) (U U _ U) (_ U _) (_ U)	۱/۵
زیبایی شناسی (۶)		
۱۴	(س - د) (یک مورد) واج آرایه	۰/۷۵
۱۵	بیت اول موازنه بیت دوم ترصیع زیر سجع متوازی دارند	۱/۲۵
۱۶	الف) منگر بنگر (ب) میری میری (پ) خورشید و گل	۱/۵
۱۷	الف) رسیده - کشیده - سجع متوازی (ب) دم - عدم - سجع مطرف (پ) الف	۱/۵
۱۸	(ت) تعلیل از ریشه (علت) - معلوم از ریشه (علم)	۰/۵
۱۹	الف) چون واج آرایه صامت ها محسوس است	۰/۵
نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)		
۲۰	لحن روایی داستانی زیرا این سروده متن به آهنگ نرم و ملایم خوانده می شود باید به گونه ای داستانی بیان شود	۰/۷۵
۲۱	الف) پیری و ضعف (ب) مخارج انسان باید متناسب با در آمدش باشد	۱
۲۲	الف) حماسی (ب) قالب شعر مثنوی ردیف (کرد) قافیه (سهراب - تاب) پ) کنایه (عنان پر از تاب کرد) تضاد (چپ و راست) تشبیه برسان آتش ت) چون دشمنش پر از کینه و نیرنگ باز بود	۰/۵ ۰/۷۵
۲۰	خدا یاورتان باد / طراح: قربانی	جمع نمرات